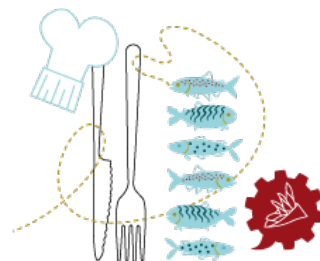

Vår saksbehandler: Eirik Bertelsen

Vår dato:
30.11.2017
Vårreferanse
: 2017/96

Deres dato:

Deres
referanse:

Restaurant- og matfag

Innkalling til rådsmøte nr. 6 2017

Dato: 07.12.2017

Tid: 10:00 – 16:00

Sted: Utdanningsdirektoratet, Oslo

Møteramme fellesdel: kl. 10:00-11:00.

Lunsj kl. 11:00 – 11:45.

Rådsmøte kl. 12:00-16.00.

Julemiddag 16:00 – 20:00 Stock Spiseri & Drikkeri på Barcode

Innkalt

Espen Lynghaug
Ole Michael Bjørndal
Gunnar Bakke
Astri Sjøvik
Lisbeth Sandtrøen
Jens Petter Hagen
Merete Helland
Helga Hjeltnes
Marit F. Danielsen (vara)
Kirsti Strømhaug (vara)
John André Pettersen (vara)
Roard Arnt Fredlund
Sarah Solheim

NHO mat og drikke
NHO Reiseliv
NHO mat og drikke
KS
KS
Fellesforbundet
NNN
Utdanningsforbundet
Utdanningsforbundet
YS
Norsk Sjømannsforbund
Skolenes Landsforbund
Elevorganisasjonen

Forfall

Bjørn Johansen
Torbjørn Mjelstad
Eva Erichsen
Trond Urkegjerde
Inger Jorunn Åsbø (vara)
Eva Danielsen

NNN
KS
YS
Utdanningsforbundet
KS
Skolenes Landsforbund

Fra Utdanningsdirektoratet

Eirik Bertelsen

Avdeling fag- og yrkesopplæring

Dagsorden rådsmøte

- 50.6.2017 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- 51.6.2017 Godkjenning av referat fra rådsmøte nr. 5/2017
- 52.6.2017 Forslag til nye fagområder som skal inngå i godkjenningsordningen til NOKUT
- 53.6.2017 Planlegging av rådets arbeid
- 54.6.2017 Høring – forslag til endringer i privatistordningen
- 55.6.2017 Fylkesbesøk – alternativt fylke
- 56.6.2017 Høring - Yrkesfagspesifikke deler i læreplanene i fellesfagene på yrkesfag
- 57.6.2017 Bestilling til statistikkavdelingen
- 58.6.2017 Svar på spørsmål om vurdering på VG2 i felles programfag
- 58.6.2017 Orienteringssaker
- 60.6.2017 Eventuelt

50.6.2017 Godkjenning av innkalling og dagsorden**Forslag til vedtak:**

Godkjennes

51.6.2017 Godkjenning av referat fra rådsmøte nr. 5/2017

Saksdokumenter (vedlagt)

- Referat fra rådsmøte nr.5/2017

Forslag til vedtak:

Godkjennes med eventuelle endringer

52.6.2017 NOKUT ønsker begrunnede forslag fra til faglige rådene til nye fag som kan innlemmes i godkjenningsordningen

I løpet av siste del av november 2017 kommer NOKUT til å utvide godkjenningsordningen med Estland, Latvia og Litauen.

Da vil godkjenningsordningen være gjeldende for fem land og 15 kvalifikasjoner. NOKUT ønsker å utvide med ytterlige nye kvalifikasjoner/fag våren 2018. Med tanke på utvidelse ønsker NOKUT innspill til hvilke fagområder som kan være aktuelle. Det er viktig både med kjønnsbalanse og etterspørsel i arbeidslivet. **NOKUT ønsker begrunnede forslag fra de faglige rådene innen 11. desember.**

1)Utfall av saker til NOKUT om godkjenning

Kvalifikasjon	Godkjenning	Avslag
Tømrer	17	40
Rørlegger	66	6
Frisør	8	0
Trewaresnekker	42	0
Betongfagarbeider	3	23
Kjøttskjærer	13	0
Butikkslakter	1	0
Slakter	5	0
Industrifagarbeider	1	1
Pøsemaker	1	0
Murer	3	4
Glassfagarbeider	-	-
Maler	-	1
Møbelsnekker	-	-

Møbeltapetserer	-	-
Sum	160	75

2) Informasjon fra NOKUT om det videre arbeid med godkjenning

Oversikt over arbeidet med godkjenningsordningen for utenlandsk utdanning. De faglige rådene vil få informasjon om oppdrag slik det fremkommer i planen.

Måned	Hva
Januar	NOKUT definerer kvalifikasjoner (fag) ordningen skal utvides med
	NOKUT definerer dato for opplæringskurs
	NOKUT sender ut forespørsel om sakkyndige til FR i løpet av de siste ukene i januar
Februar	FR arbeider med å finne og foreslå sakkyndige
Mars	FR diskuterer forslaget på rådsmøtet 28.feb-1. mars.
	FR frist 5. mars til å sende forslag til NOKUT
April	NOKUT oppnevner sakkyndige
Mai	NOKUT arrangerer opplæringskurs
Juni	NOKUT orienterer SRY om ordningen, utvidelsen og oppnevningen av sakkyndige på SRY møtet 14. juni.
	NOKUT orienterer FR om utvidelsen og gir statistikk om ordningen.
Juli	
August	Innkalling til konferanse sendes Udir.
September	
Oktober	Konferanse med AU i Faglige råd –
November	Melding til FR om konferansen og utvidelse.
Desember	

Forslag til vedtak:

Arbeidsutvalget mener at NOKUT med fordel kunne gitt oss mer informasjon om hvilke fag sektoren uttrykker behov for å inkludere i ordningen. En tydeligere bestilling på dette området ville gitt bedre svar fra de faglige rådene. Vi håper at medlemmer i rådet har innspill med begrunnelse til eventuelle fag innenfor restaurant- og matfag NOKUT bør vurdere å innlemme i ordningen.

53.6.2017 Fremdriftsplan

AU har utformet et forslag til hvordan vi kan følge opp hovedmålene til FRRM vedtatt under rådsmøte 5.

1. Oppfølging av det videre arbeidet med tilbudsstrukturen

Den nye tilbudsstrukturen på yrkesfag vil være på plass i løpet av kort tid. Samtlige læreplaner skal revideres i løpet av den neste perioden og rådet vil i perioden følge dette arbeidet tett og gi innspill til Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet.

2. Kvalitetssikre vurderingsordningene.

Det er en lang rekke veier til fagbrev, som alle går via en fagprøven, og det er viktig at denne holder en nasjonal standard. Vi foreslår at FRRM ser på fagprøven innenfor et eller to utvalgte fagbrev i vårt utdanningsprogram og undersøker hvordan den praktiseres ved å sammenligne noen fylker. Det er mangelfullt med tidligere forskning på fag- og svenneprøven, til tross for at den har en sentral funksjon for å forvalte kompetansekravene i fagopplæringen. Ved innførelse av

flere nye veier til fagbrev er en felles nasjonal standard for fagprøven viktig for å være trygg på at fagbrevet holder høy kvalitet.

AU foreslår nedsettelse av en arbeidsgruppe (2-3), som sammen med fagansvarlig utformer en henvendelse til Utdanningsdirektoratet om å utrede hvordan fag- og svenneprøven praktiseres i dag, og om det er forskjeller mellom fylkene i vurderingspraksis. Vi foreslår at arbeidsgruppen kan sette som mål om å presentere forslag til henvendelse på rådsmøtet 01.03.2018.

3. Kvalitetssikring av alle veier mot fagbrev og kompetansebevis innenfor restaurant og matfag.

Dette punktet er en overordnet del av arbeidet til Faglig for restaurant- og matfag. Vi foreslår å starte med å nedsette en arbeidsgruppe, som skal utforme et «Utfordringsdokument» for Restaurant- og matfag. Utdanningsprogrammet har mange elever med lav motivasjon og dårlige forutsetninger. Dette er med på å svekke læringsmiljøet i klassene, samtidig som utdanningsprogrammet ikke får utdannet et tilstrekkelig antall kvalifiserte fagarbeidere. Ved å konkretisere disse utfordringene kan vi også lage en prioriteringsliste og handlingsplan for hvilke områder rådet bør følge opp de neste årene.

AU foreslår at en arbeidsgruppe ser på dette og som i fellesskap med rådet utformer dette i løpet av 2018.

4. Kartlegge utstøys- og råvaresituasjon for de ulike lærefagene

Det er sentralt at alle skolene som tilbyr utdanningsprogrammet har det utstyret og de redskapene man trenger for å utdanne en god fagarbeider. Arbeidsutvalget foreslår at vi følger opp dette punktet etter at det kommer rapport på utstyrssituasjonen i VGS i de ulike utdanningsprogrammene i januar 2018.

Forslag til vedtak

Fremdriftsplan godkjennes med eventuelle endringer

54.6.2017 Høring – forslag til endringer i privatistordningen

Utdanningsdirektoratet forbereder en høring med forslag til endringer i privatistordningen i programfag på yrkesfag. Før forslaget sendes på høring ønsker direktoratet å informere faglige råd om høringsutkastet (se vedlagt høringsutkast).

Direktoratet ønsker å publisere høringen så snart som mulig og ber derfor om at saken tas opp på rådsmøtene 6. og 7. desember 2017. Saken vil bli presentert på fellesdelen av rådsmøtene.

Eventuelle tilbakemeldinger sendes til Ylva.Christiansen.Sundt@udir.no innen 11. desember 2017.

Forslag til vedtak:

Arbeidsutvalget utarbeider et innspill til Udir med utgangspunkt i diskusjonene under rådsmøtet 7. desember 2017.

55.6.2017 Fylkesbesøk – alternativt fylke

Sekretariatet er opptatt av å fordele eventuelle fylkesbesøk på flere fylker for å unngå at flere faglige råd besøker det samme fylke. Rådet vedtok under rådsmøte 6 at FRRM ønsker å besøke Tromsø. Vi trenger et alternativt fylke til vår søknad.

Forslag til vedtak:

AU foreslår Rogaland eller Østfold i tillegg til Tromsø.

56.6.2017 Høring - Yrkesfagspesifikke deler i læreplanene i fellesfagene på yrkesfag

I fagfornyelsen ifølge St.Meld.28 (2015 – 2016) er Utdanningsdirektoratet bedt om å innføre en utdanningsprogramspesifikk del i de yrkesfaglige læreplanene i fellesfagene matematikk og naturfag. Faggjennomgangen i norsk og engelsk skal også vurdere behovet for yrkesfagspesifikke deler i disse læreplanene.» En eventuell innføring av yrkesfagspesifikke deler i nevnte læreplanene skal ikke innebære endringer i fagenes status. For fagene matematikk og engelsk dreier det seg om utdanningsprogramspesifikke deler, mens for norsk og engelsk vil det dreie seg om deler med generell yrkesfaglig innretning. For samfunnsfag er det ikke aktuelt å gjøre en egen del av faget yrkesrettet fordi det gjøres allerede i praksis på lokalt nivå.

Høringsdokumentene skal sende saken på offentlig høring 06.12.2017 eller 13/12. Dokumentene blir ettersendt avhengig av høringstidspunktet. Høringsdokumentene ettersendes rådet.

Avdeling for læreplanutvikling vil besøke de faglige rådene 6 og 7 desember for å gi en kort presentasjon av Høring - Yrkesfagspesifikke deler i læreplanene i fellesfagene på yrkesfag. De kommer til FRRM 13:30-14:00.

(Vedlegg ettersendes hvis høringen blir offentlig 06.12)

Forslag til vedtak

57.6.2017 Bestilling til statistikkavdelingen

Under rådsmøte 5 ble det enighet om at vi skulle lage en bestilling til statistikkavdelingen i Udir. Avdeling for fag- og yrkesopplæring i Utdanningsdirektoratet arbeider med å styrke kunnskapsgrunnlaget til de faglige rådene. Et ledd i dette er å gjøre statistikk om utdanningsprogrammet mer tilgjengelig for rådet. Udir ønsker derfor en bestilling over indikatorene vi er interessert i. Vi ønsker at dette skal legges frem på det neste rådsmøte. På sikt vil vi også få denne statistikken med jevne mellomrom et par ganger i året.

AU foreslår følgende indikatorer der vi kan se utviklingen over de siste årene:

1. Søkning til lærefagene,
2. Løpende lærekontrakter/praksiskandidater i lærefagene
3. Andel søkere med læreplass i lærefagene.

Jeg har vedlagt et eksempel under vedlegg 57.6.2017 på resultatet av en slik bestilling.

Forslag til vedtak

Godkjennes med eventuelle endringer

58.6.2017 Svar på spørsmål om vurdering på VG2 i felles programfag

Rådet stilte i juni Udir sin vurderingsavdeling spørsmål om vurdering på VG2 i felles programfag. Saksdokumenter (vedlagt)

Forslag til vedtak

FRRM tar svaret fra Udir til orientering

59.6.2017 Orienteringssaker

Høringssvaret fra rådet til Fagbrev på jobb
Skoleringsseminar for nye medlemmer

60.6.2017 Eventuelt

Saksliste for fellesdel av rådsmøter 6 og 7. desember 2017

Sted: Auditoriet, Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo

Møteramme fellesdel: kl. 10.00 -11.00

1. Sammenslåing av Utdanningsdirektoratet og Senter for IKT i utdanningen – Informasjon om ny organisering i direktoratet
2. Høring- Endringer i privatistordningen i programfag på yrkesfag
3. Vekslingsmodeller – Informasjon om status og erfaringer fra utprøvingene i fylkene

Lunsj: 11.15 – 12.00

Møteramme rådsmøter: 12.00 – 16.00

Egen innkalling sendes ut fra rådssekretær.

Med vennlig hilsen
Karl Gunnar Kristiansen
Sekretariatsleder

Fellesdel av rådsmøter 6 og 7. desember 2017

Dato: 6 og 7.12.2017
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler - Auditoriet

Vedtaks sak til faglige råd 6 og 7.12.2017	Forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag
Dokument	Til behandling
Vedlegg	Høringsutkast

Forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag

Utdanningsdirektoratet forbereder en høring med forslag til endringer i privatistordningen i programfag på yrkesfag. Før forslaget sendes på høring ønsker direktoratet å informere faglige råd om høringsutkastet.

Direktoratet ønsker å publisere høringen så snart som mulig og ber derfor om at saken tas opp på rådsmøtene 6. og 7 desember 2017. Saken vil bli presentert på fellesdelen av rådsmøtene.

Eventuelle tilbakemeldinger gis **innen 11. desember 2017**.

Tilbakemeldinger kan sendes Utdanningsdirektoratet ved Ylva Christiansen Sundt på E-post: Ylva.Christiansen.Sundt@udir.no.

Høring- forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag

1. Innledning

Vi sender på høring et forslag til endringer i vurderingsordningen for privatister i alle læreplaner for programfag på yrkesfag Vg1, Vg2 og ev. Vg3 i skole. Forslaget innebærer at en privatist ikke må gå opp til tverrfaglig eksamen eller eksamen i programfag som han eller hun tidligere har bestått. Vi foreslår også å gjøre en endring i forskrift til opplæringsloven § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35 om annullering av eksamen.

Våre høringer er åpne for alle, og de som ønsker det kan uttale seg. Vi sender forslaget på høring med høringsfrist x.x.2018.

2. Bakgrunn

Utdanningsdirektoratet har de siste årene svart på flere problemstillinger om tverrfaglig eksamen og programfag på yrkesfaglige utdanningsprogram. Dette er et område der det har vært ulik praksis i fylkene og behov for avklaringer. Vi har derfor sett behov for å gjøre om på privatistordningen i programfag på yrkesfaglige programfag, slik at det vil være tilstrekkelig å gå opp til eksamen i det/de programfagene man ikke tidligere har bestått. Vi har også vurdert om en slik endring gir behov for å gjøre endringer i forskrift til opplæringsloven og forskrift til friskoleloven.

3. Gjeldende rett

Elever som får karakteren 1 i standpunktkarakter i et fag, har rett til særskilt eksamen i faget. Det følger av forskriften § 3-33 og forskrift til friskoleloven § 3-31. Bestått tverrfaglig eksamen fører ikke til at programfaget regnes som bestått. Der en elev får karakteren 1 på særskilt eksamen i faget, har vi tidligere avklart at han eller hun kan ta eksamen kun i det programfaget han eller hun har strøket i.

Retten til ny eksamen ved karakteren 1 på ordinær eksamen følger av forskriften § 3-34 og forskrift til friskoleloven § 3-32. Der en elev har fått karakteren 1 på tverrfaglig eksamen, og ikke har meldt seg opp til ny eksamen, må eleven ta faget som privatist, jf. siste ledd i bestemmelsene. Dette har vi vurdert som eksamen i hele privatistordningen.

I forskriften § 3-10 står det at en privatist er en som har meldt seg opp til eksamen i ett eller flere fag uten å være elev eller lærling i faget. Eksamensformen er fastsatt i læreplanene for fag. I de fleste programfag på Vg2 (ev. Vg3-nivå) på yrkesfag følger det av læreplanene at «*Privatisten skal opp til skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår.*» En som er elev ved fristen for melding til privatisteksamen, kan ikke melde seg opp som privatist, jf. forskriften § 3-27. For å bli privatist må han eller hun få omgjort sin status fra heltidselev til deltidselev, jf. forskriften § 6-5, og melde seg opp til privatisteksamen før 1. februar. Å få innvilget skifte i status er bare aktuelt i fag der fraværsgrensen er overskredet eller det foreligger andre tungtveiende grunner. Ellers er alternativet å melde seg opp som privatist neste høst.

I forskriften § 3-37 andre ledd og forskrift til friskoleloven § 3-35 andre ledd står det at om en elev har vært oppe til eksamen i «*eit fag der han eller ho ikkje får standpunktkarakter, blir eksamen annullert*». Vi har vurdert det slik at der en elev har fått IV i et programfag vil ikke tverrfaglig eksamen annulleres etter denne bestemmelsen, fordi dette ikke er en eksamen i kun dette faget/enkeltfag. Dette er også omhandlet i rundskriv Udir-5-2016. At tverrfaglig eksamen ikke

annulleres etter forskriften § 3-37 eller forskrift til friskoleloven § 3-35 har i dag liten betydning i praksis, da en elev som f.eks. får IV i et programfag vil måtte melde seg opp som privatist.

4. Utdanningsdirektoratets vurdering

Både elever som får IV i et eller flere fag, elever som ikke melder seg opp til særskilt eksamen eller ny tverrfaglig eksamen og privatister som ønsker å forbedre sin karakter, skal følge den ordinære privatistordningen. Det vil si at de må ta både tverrfaglig eksamen og eksamen i alle programfagene, uavhengig av om disse fagene allerede er bestått som elev.

Privatistordningen var opprinnelig ment for rene privatister. Vi mener det vil være mulig å se helheten i programfagene selv om man åpner for å ta eksamen i programfagene hver for seg. Det kan også virke urimelig å måtte ta programfag som privatist som man tidligere har bestått.

Dagens privatistordning kan føre til at færre gjennomfører yrkesfaglige utdanningsprogram. Ingen fag på studieforberevende utdanningsprogram har en så omfattende privatistordning.

En elev som har gått over fraværs grensen i et fag, vil kunne miste motivasjonen til å følge opplæringen i de andre programfagene, fordi han eller hun uansett må ta disse som privatist. Fraværs grensen har som formål å føre til mindre skulk og øke gjennomføringen. De færreste elever vil rekke å få omgjort sin status fra heltidselev til deltidselev, og melde seg opp til privatisteksamen før 1. februar. Det innebærer at de må gå opp som privatister neste høst. Dette vil igjen kunne påvirke inntak til Vg2 eller formidling til læreplass, da det er en forutsetning at eleven har bestått fagene ev. har faglige forutsetninger til å følge opplæringen på neste nivå, jf. forskriften §§ 6-28, 6-37 og 6A-1.

4.1. Vurderingsordningen i læreplanen

I de fleste læreplaner for yrkesfaglige programfag står det at «Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.» I enkelte nyere læreplaner på Vg2-nivå, f.eks. Vg2 maritime fag, er vurderingsordningen i læreplanen annerledes. Den er formulert slik at hver enkelt eksamen blir sett isolert. Vi foreslår å endre teksten i vurderingsordningen for privatister i alle programfag på Vg1, Vg2 og ev. Vg3 tilsvarende dette. Det innebærer at de som tidligere har bestått i ett eller flere fag, enten som elev eller privatist, ikke må ta disse fagene på nytt. Det vil holde å ta eksamen i det eller de fagene som ikke er bestått.

Elever på Vg1 må ikke opp til tverrfaglig eksamen. Dette er i dag kun et krav for privatister. Forslaget innebærer at en elev som får IV i et programfag på Vg1 bare må ta dette ene programfaget som privatist, og ikke i tillegg tverrfaglig muntlig-praktisk eksamen. Han eller hun vil beholde standpunkt karakteren i de andre programfagene.

De som er rene privatister, og tar fagene for første gang, vil etter forslaget fortsatt måtte gå opp til eksamen i alle programfag i tillegg til tverrfaglig eksamen for å bestå. Et alternativ kan være å endre privatistordningen, slik at det ikke er krav om tverrfaglig muntlig-praktisk eksamen på Vg1-nivå selv om man er privatist i faget.

Vi foreslår ingen endringer i vurderingsordningen for elever.

Støtter dere forslaget om at de som tidligere har bestått i et programfag, ikke må ta faget på nytt?

**Støtter dere at det kun er de som tar programfagene for første gang som privatist, eller de som tidligere ikke har bestått tverrfaglig eksamen, som må ta denne eksamenen?
Hvis nei, mener dere at man bør fjerne krav om tverrfaglig muntlig-praktisk eksamen på Vg1 for privatister?**

4.2 Annullering av eksamen

I forskriften § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35 står det at dersom en elev har vært oppe til eksamen i et fag der han eller hun ikke får standpunktkarakter (IV), blir eksamen annullert. Her har vi tidligere avklart at dette ikke vil gjelde for tverrfaglig eksamen, da det ikke er eksamen i et fag. Vi har imidlertid gitt uttrykk for at dette kan stille seg annerledes der man ikke får karakter i noen av fagene som inngår i den tverrfaglige eksamen. Dette kan løses på to alternative måter. Det ene alternativet er å ta inn i bestemmelsen at tverrfaglig eksamen aldri vil annulleres. Det andre alternativet er å ta inn i bestemmelsen at tverrfaglig eksamen bare vil annulleres hvis en elev ikke får standpunktkarakter i noen av programfagene som eksamenen bygger på. Vi ønsker høringsinstansenes syn på hvilken løsning som vil være best.

Mener dere det er behov for endringer i bestemmelsen om annullering av eksamen?

Hvis ja, bør endringen gå ut på

a) Tverrfaglig eksamen skal aldri annulleres (til tross for at en elev ikke får standpunktkarakter i noen av programfagene).

b) Tverrfaglig eksamen vil kun annulleres hvis en elev ikke får standpunktkarakter i noen av programfagene.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

En endring i eksamensordningen for privatister på yrkesfag vil kunne få noen positive administrative konsekvenser for fylkeskommunene, i og med at antall eksamener trolig vil gå noe ned. Tilsvarende vil tidligere elever måtte melde seg opp til, og betale for, noen færre privatisteksamener. Samfunnsøkonomisk kan en slik ordning føre til noe økt gjennomføring av videregående opplæring på yrkesfag.

Vil ordningen føre med seg andre økonomiske og administrative konsekvenser?

6. Forslag til endringer i læreplan og forskrift

Vi foreslår følgende endringer i vurderingsordningen på yrkesfaglige studieprogram (forslaget illustreres av programområde for industriteknologi Vg2):

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Produksjon	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Reparasjon og vedlikehold	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget.

	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Dokumentasjon og kvalitet	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Produksjon Reparasjon og vedlikehold Dokumentasjon og kvalitet	Privatisten skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen i disse felles programfagene. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Tilsvarende privatistordning vil gjelde for programfag på Vg1 og Vg3 i skole.

Vi foreslår følgende endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35:

Alternativ a)

Vi foreslår at andre ledd skal lyde:

«Dersom ein elev har vore oppe til eksamen i eit fag der han eller ho ikkje får standpunktkarakter, blir eksamen annullert. *Tverrfagleg eksamen vil ikkje bli annullert.*»

Alternativ b)

Vi foreslår at andre ledd skal lyde:

«Dersom ein elev har vore oppe til eksamen i eit fag der han eller ho ikkje får standpunktkarakter, blir eksamen annullert. *Tverrfagleg eksamen vil berre bli annullert om eleven ikkje får standpunktkarakter i nokon av programfaga som inngår i eksamenen.*»

Saksliste for fellesdel av rådsmøter 6 og 7. desember 2017

Sted: Auditoriet, Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo

Møteramme fellesdel: kl. 10.00 -11.00

1. Sammenslåing av Utdanningsdirektoratet og Senter for IKT i utdanningen – Informasjon om ny organisering i direktoratet
2. Høring- Endringer i privatistordningen i programfag på yrkesfag
3. Vekslingsmodeller – Informasjon om status og erfaringer fra utprøvingene i fylkene

Lunsj: 11.15 – 12.00

Møteramme rådsmøter: 12.00 – 16.00

Egen innkalling sendes ut fra rådssekretær.

Med vennlig hilsen
Karl Gunnar Kristiansen
Sekretariatsleder

Fellesdel av rådsmøter 6 og 7. desember 2017

Dato: 6 og 7.12.2017
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler - Auditoriet

Vedtaks sak til faglige råd 6 og 7.12.2017	Forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag
Dokument	Til behandling
Vedlegg	Høringsutkast

Forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag

Utdanningsdirektoratet forbereder en høring med forslag til endringer i privatistordningen i programfag på yrkesfag. Før forslaget sendes på høring ønsker direktoratet å informere faglige råd om høringsutkastet.

Direktoratet ønsker å publisere høringen så snart som mulig og ber derfor om at saken tas opp på rådsmøtene 6. og 7. desember 2017. Saken vil bli presentert på fellesdelen av rådsmøtene.

Eventuelle tilbakemeldinger gis **innen 11. desember 2017**.

Tilbakemeldinger kan sendes Utdanningsdirektoratet ved Ylva Christiansen Sundt på E-post: Ylva.Christiansen.Sundt@udir.no.

Høring- forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag

1. Innledning

Vi sender på høring et forslag til endringer i vurderingsordningen for privatister i alle læreplaner for programfag på yrkesfag Vg1, Vg2 og ev. Vg3 i skole. Forslaget innebærer at en privatist ikke må gå opp til tverrfaglig eksamen eller eksamen i programfag som han eller hun tidligere har bestått. Vi foreslår også å gjøre en endring i forskrift til opplæringsloven § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35 om annullering av eksamen.

Våre høringer er åpne for alle, og de som ønsker det kan uttale seg. Vi sender forslaget på høring med høringsfrist x.x.2018.

2. Bakgrunn

Utdanningsdirektoratet har de siste årene svart på flere problemstillinger om tverrfaglig eksamen og programfag på yrkesfaglige utdanningsprogram. Dette er et område der det har vært ulik praksis i fylkene og behov for avklaringer. Vi har derfor sett behov for å gjøre om på privatistordningen i programfag på yrkesfaglige programfag, slik at det vil være tilstrekkelig å gå opp til eksamen i det/de programfagene man ikke tidligere har bestått. Vi har også vurdert om en slik endring gir behov for å gjøre endringer i forskrift til opplæringsloven og forskrift til friskoleloven.

3. Gjeldende rett

Elever som får karakteren 1 i standpunktkarakter i et fag, har rett til særskilt eksamen i faget. Det følger av forskriften § 3-33 og forskrift til friskoleloven § 3-31. Bestått tverrfaglig eksamen fører ikke til at programfaget regnes som bestått. Der en elev får karakteren 1 på særskilt eksamen i faget, har vi tidligere avklart at han eller hun kan ta eksamen kun i det programfaget han eller hun har strøket i.

Retten til ny eksamen ved karakteren 1 på ordinær eksamen følger av forskriften § 3-34 og forskrift til friskoleloven § 3-32. Der en elev har fått karakteren 1 på tverrfaglig eksamen, og ikke har meldt seg opp til ny eksamen, må eleven ta faget som privatist, jf. siste ledd i bestemmelsene. Dette har vi vurdert som eksamen i hele privatistordningen.

I forskriften § 3-10 står det at en privatist er en som har meldt seg opp til eksamen i ett eller flere fag uten å være elev eller lærling i faget. Eksamensformen er fastsatt i læreplanene for fag. I de fleste programfag på Vg2 (ev. Vg3-nivå) på yrkesfag følger det av læreplanene at «*Privatisten skal opp til skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår.*» En som er elev ved fristen for melding til privatisteksamen, kan ikke melde seg opp som privatist, jf. forskriften § 3-27. For å bli privatist må han eller hun få omgjort sin status fra heltidselev til deltidselev, jf. forskriften § 6-5, og melde seg opp til privatisteksamen før 1. februar. Å få innvilget skifte i status er bare aktuelt i fag der fraværsgrensen er overskredet eller det foreligger andre tungtveiende grunner. Ellers er alternativet å melde seg opp som privatist neste høst.

I forskriften § 3-37 andre ledd og forskrift til friskoleloven § 3-35 andre ledd står det at om en elev har vært oppe til eksamen i «*eit fag der han eller ho ikkje får standpunktkarakter, blir eksamen annullert*». Vi har vurdert det slik at der en elev har fått IV i et programfag vil ikke tverrfaglig eksamen annulleres etter denne bestemmelsen, fordi dette ikke er en eksamen i kun dette faget/enkeltfag. Dette er også omhandlet i rundskriv Udir-5-2016. At tverrfaglig eksamen ikke

annulleres etter forskriften § 3-37 eller forskrift til friskoleloven § 3-35 har i dag liten betydning i praksis, da en elev som f.eks. får IV i et programfag vil måtte melde seg opp som privatist.

4. Utdanningsdirektoratets vurdering

Både elever som får IV i et eller flere fag, elever som ikke melder seg opp til særskilt eksamen eller ny tverrfaglig eksamen og privatister som ønsker å forbedre sin karakter, skal følge den ordinære privatistordningen. Det vil si at de må ta både tverrfaglig eksamen og eksamen i alle programfagene, uavhengig av om disse fagene allerede er bestått som elev.

Privatistordningen var opprinnelig ment for rene privatister. Vi mener det vil være mulig å se helheten i programfagene selv om man åpner for å ta eksamen i programfagene hver for seg. Det kan også virke urimelig å måtte ta programfag som privatist som man tidligere har bestått.

Dagens privatistordning kan føre til at færre gjennomfører yrkesfaglige utdanningsprogram. Ingen fag på studieforberevende utdanningsprogram har en så omfattende privatistordning.

En elev som har gått over fraværsgrensen i et fag, vil kunne miste motivasjonen til å følge opplæringen i de andre programfagene, fordi han eller hun uansett må ta disse som privatist. Fraværsgrensen har som formål å føre til mindre skulk og øke gjennomføringen. De færreste elever vil rekke å få omgjort sin status fra heltidselev til deltidselev, og melde seg opp til privatisteksamen før 1. februar. Det innebærer at de må gå opp som privatister neste høst. Dette vil igjen kunne påvirke inntak til Vg2 eller formidling til læreplass, da det er en forutsetning at eleven har bestått fagene ev. har faglige forutsetninger til å følge opplæringen på neste nivå, jf. forskriften §§ 6-28, 6-37 og 6A-1.

4.1. Vurderingsordningen i læreplanen

I de fleste læreplaner for yrkesfaglige programfag står det at «*Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.*» I enkelte nyere læreplaner på Vg2-nivå, f.eks. Vg2 maritime fag, er vurderingsordningen i læreplanen annerledes. Den er formulert slik at hver enkelt eksamen blir sett isolert. Vi foreslår å endre teksten i vurderingsordningen for privatister i alle programfag på Vg1, Vg2 og ev. Vg3 tilsvarende dette. Det innebærer at de som tidligere har bestått i ett eller flere fag, enten som elev eller privatist, ikke må ta disse fagene på nytt. Det vil holde å ta eksamen i det eller de fagene som ikke er bestått.

Elever på Vg1 må ikke opp til tverrfaglig eksamen. Dette er i dag kun et krav for privatister. Forslaget innebærer at en elev som får IV i et programfag på Vg1 bare må ta dette ene programfaget som privatist, og ikke i tillegg tverrfaglig muntlig-praktisk eksamen. Han eller hun vil beholde standpunkt karakteren i de andre programfagene.

De som er rene privatister, og tar fagene for første gang, vil etter forslaget fortsatt måtte gå opp til eksamen i alle programfag i tillegg til tverrfaglig eksamen for å bestå. Et alternativ kan være å endre privatistordningen, slik at det ikke er krav om tverrfaglig muntlig-praktisk eksamen på Vg1-nivå selv om man er privatist i faget.

Vi foreslår ingen endringer i vurderingsordningen for elever.

Støtter dere forslaget om at de som tidligere har bestått i et programfag, ikke må ta faget på nytt?

**Støtter dere at det kun er de som tar programfagene for første gang som privatist, eller de som tidligere ikke har bestått tverrfaglig eksamen, som må ta denne eksamenen?
Hvis nei, mener dere at man bør fjerne krav om tverrfaglig muntlig-praktisk eksamen på Vg1 for privatister?**

4.2 Annullering av eksamen

I forskriften § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35 står det at dersom en elev har vært oppe til eksamen i et fag der han eller hun ikke får standpunktkarakter (IV), blir eksamen annullert. Her har vi tidligere avklart at dette ikke vil gjelde for tverrfaglig eksamen, da det ikke er eksamen i et fag. Vi har imidlertid gitt uttrykk for at dette kan stille seg annerledes der man ikke får karakter i noen av fagene som inngår i den tverrfaglige eksamen. Dette kan løses på to alternative måter. Det ene alternativet er å ta inn i bestemmelsen at tverrfaglig eksamen aldri vil annulleres. Det andre alternativet er å ta inn i bestemmelsen at tverrfaglig eksamen bare vil annulleres hvis en elev ikke får standpunktkarakter i noen av programfagene som eksamenen bygger på. Vi ønsker høringsinstansenes syn på hvilken løsning som vil være best.

Mener dere det er behov for endringer i bestemmelsen om annullering av eksamen?

Hvis ja, bør endringen gå ut på

a) Tverrfaglig eksamen skal aldri annulleres (til tross for at en elev ikke får standpunktkarakter i noen av programfagene).

b) Tverrfaglig eksamen vil kun annulleres hvis en elev ikke får standpunktkarakter i noen av programfagene.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

En endring i eksamensordningen for privatister på yrkesfag vil kunne få noen positive administrative konsekvenser for fylkeskommunene, i og med at antall eksamener trolig vil gå noe ned. Tilsvarende vil tidligere elever måtte melde seg opp til, og betale for, noen færre privatisteksamener. Samfunnsøkonomisk kan en slik ordning føre til noe økt gjennomføring av videregående opplæring på yrkesfag.

Vil ordningen føre med seg andre økonomiske og administrative konsekvenser?

6. Forslag til endringer i læreplan og forskrift

Vi foreslår følgende endringer i vurderingsordningen på yrkesfaglige studieprogram (forslaget illustreres av programområde for industriteknologi Vg2):

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Produksjon	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Reparasjon og vedlikehold	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget.

	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Dokumentasjon og kvalitet	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Produksjon Reparasjon og vedlikehold Dokumentasjon og kvalitet	Privatisten skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen i disse felles programfagene. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Tilsvarende privatistordning vil gjelde for programfag på Vg1 og Vg3 i skole.

Vi foreslår følgende endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35:

Alternativ a)

Vi foreslår at andre ledd skal lyde:

«Dersom ein elev har vore oppe til eksamen i eit fag der han eller ho ikkje får standpunktkarakter, blir eksamen annullert. *Tverrfagleg eksamen vil ikkje bli annullert.*»

Alternativ b)

Vi foreslår at andre ledd skal lyde:

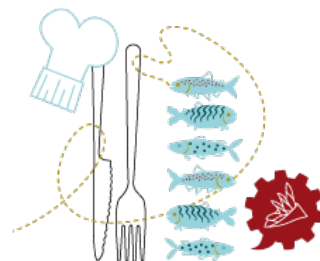
«Dersom ein elev har vore oppe til eksamen i eit fag der han eller ho ikkje får standpunktkarakter, blir eksamen annullert. *Tverrfagleg eksamen vil berre bli annullert om eleven ikkje får standpunktkarakter i nokon av programfaga som inngår i eksamenen.*»

Vår saksbehandler: Eirik Bertelsen

Vår dato:
06.11.2017
Vårreferanse
: 2017/96

Deres dato:

Deres
referanse:

Restaurant- og matfag

Referat frå rådsmøte nr. 5 2017

Dato: 01.11.2017

Tid: 10:00 – 16:00

Sted: Utdanningsdirektoratet, Oslo

Møteramme fellesdel: kl. 10:00-11:15.

Lunsj kl. 11:15 – 12:00.

Rådsmøte kl. 12:00-16.00.

Til stede:

Gry Anita Holsing Odden (vara)
Gunnar Bakke
Astri Sjøvik
Torbjørn Mjelstad
Lisbeth Sandtrøen
Jens Petter Hagen
Merete Helland
Bjørn Johansen
Helga Hjeltnes
Marit F. Danielsen (vara)
Eva Danielsen
Sarah Solheim

NHO Mat og drikke
NHO mat og drikke
KS
KS
KS
Fellesforbundet
NNN
NNN
Utdanningsforbundet
Utdanningsforbundet
Skolenes Landsforbund
Elevorganisasjonen

Forfall:

Trond Urkegjerde
Ole Michael Bjørndal
Eva Erichsen

Utdanningsforbundet
NHO Reiseliv
YS

Dagsorden rådsmøte

- 40.5.2017 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- 41.5.2017 Godkjenning av referat fra rådsmøte nr. 4/2017
- 42.5.2017 Publisering av foreløpig referat på rådets hjemmesider
- 43.5.2017 Godkjenning av årsplan 2017-2018
- 44.5.2017 Ny tekst på nettsiden for faglige råd
- 45.5.2017 Fylkesbesøk 2018
- 46.5.2017 Statistikk om restaurant og matfag
- 47.5.2017 Fagbrev på jobb
- 48.5.2017 Orienteringssaker
- 49.5.2017 Eventuelt

40.5.2017 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Fire saker ble føyd til under eventuelt.

- Arena for kvalitet 2018
- Nye medlemmer til klagenemd
- Fagfornyelsen
- Flytting av rådsmøte 6/2017 til ny dato.

Vedtak:

Faglig råd for restaurant og matfag godkjente innkallingen til rådsmøte onsdag 01.11.2017

41.5.2017 Godkjenning av referat fra rådsmøte nr. 4/2017

Saksdokumenter (vedlagt)

- Referat fra rådsmøte nr.4/2017

Vedtak:

Godkjent med endringer i deltakerliste.

42.5.2017 Publisering av foreløpig referat på rådets hjemmesider

Sekretariatet ønsker å publisere foreløpig referat på faglige råds hjemmesider etter hvert rådsmøte. Begrunnelsen er at det kan gå lang tid fra rådsmøtet til det godkjennes. Tidligere har praksis vært at referatet publiseres når rådet godkjenner referatet påfølgende rådsmøte. Forslag til fremgangsmåte:

1. Fagansvarlig sender referat til AU og rådsmedlemmer for innspill.
2. Foreløpig referat publiseres på rådets hjemmesider.
3. Endelig referat publiseres på rådets hjemmesider etter neste rådsmøte.

Referat

Rådet diskuterte saken. Det var enighet om at det er ønskelig med rask publisering av referat på rådets hjemmeside. Rådet godkjenner i fremtiden per mail. Det innebærer at deltakerne på sist rådsmøte mottar et forslag til referat på mail fra fagansvarlig syv dager etter rådsmøte. Deretter får rådsmedlemmene en frist (3-5 dager) på å gi eventuelle tilbakemeldinger på referatet. Alle rådsmedlemmene må svare til fagansvarlig at de godkjenner referatet. Deretter publiseres det på faglige råds hjemmeside og sendes ut til hele rådet.

Vedtak:

Ny rutine for godkjenning av referat ble vedtatt av Faglig råd for restaurant- og matfag.

43.5.2017 Godkjenning av årsplan 2017-2018

Rådet drøftet i rådsmøte nr. 4 viktige arbeidsoppgaver for rådet den kommende tiden.

Arbeidsutvalget har utarbeidet et forslag til årsplan for 2017-2018, og tar sikte på at rådet skal ha fem hovedmål for arbeidet det kommende året:

1. Oppfølging av det videre arbeidet med tilbudsstrukturen.
2. Kvalitetssikring av vurderingsordningene. Det bør være en målsetting at fylkeskommunene jobber under relativt like forhold når det kommer til lokalt gitt eksamen.
3. Gode utdanningsløp for alle.
4. Kartlegge utstyrs- og råvaresituasjon for de ulike lærefagene. Merk: rapport på utstyrssituasjonen i VGS i de ulike utdanningsprogrammene kommer januar 2018.
5. Hvordan sikrer vi god representasjon fra alle partene innad i rådet? Flere av rådsmedlemmene får fravær fra jobb i perioden rådsmedlemmene møter i rådet.

Arbeidsutvalget foreslår at rådet setter sammen en fremdriftsplan med konkretisering for hvordan hovedområdene skal følges opp det kommende året.

Referat

Bjørn Johansen presenterte for rådet arbeidsutvalget sitt forslag til årsplan for 2017-2018. Punkt 1,2 og 4 er det enighet om.

En del ulike meninger kom opp i rådet rundt punkt. 3. Det sto opprinnelig «Gode utdanningsløp for elever med særskilte behov», men arbeidsutvalget valgte det mer nøytrale «gode utdanningsløp for alle». Begrunnelsen var at man ikke ønsket å stigmatisere denne gruppen. Rådet landet på at punkt 3. skal hete «Kvalitetssikring av alle veier mot fagbrev og kompetansebevis innenfor restaurant og matfag».

Utdanningsprogrammet har mange elever med lav motivasjon og dårlige forutsetninger. Dette er med på å svekke læringsmiljøet i klassene, samtidig som utdanningsprogrammet ikke får utdannet et tilstrekkelig antall kvalifiserte fagarbeidere.

I forlengelsen av dette ble det enighet om at rådet skal utforme et «Utfordringsdokument» for restaurant- og matfag, som et ledd i kvalitetssikringen av alle veier mot fagbrev og kompetansebevis. Etter at rådet har fått et slikt grunnlagsdokument skal man diskutere i rådet hvordan det best kan følges opp videre. Et slikt dokument er også en god forberedelse til utviklingsredegjørelsen rådet skal produsere i løpet av perioden.

Siste punkt som gikk på representasjon i rådet ble strøket. Dette er ikke et punkt som FRRM kan løfte alene og det bør derfor ikke være en hovedprioritet det neste året. Det kan være mer naturlig at SRY fremmer det og fagansvarlig kan snakke med de andre rådene og se hvor stort problem dette er. Da kan man eventuelt løfte det frem i fellesskap. Et punkt for fremtiden er ansvarliggjøring av medlemmene når det kommer til å innkalle vara når man ikke har møte. Det foreslås at forfall ikke/ikke møtt presiseres i referatet.

Punkt 4 i årsplanen følges opp etter at det kommer rapport på utstyrssituasjonen i VGS i de ulike utdanningsprogrammene kommer januar 2018

Rådet vedtar årsplan for 2017-2018, og tar sikte på at rådet skal ha fire hovedmål for arbeidet det kommende året:

1. Oppfølging av det videre arbeidet med tilbudsstrukturen.
2. Kvalitetssikring av vurderingsordningene. Det bør være en målsetting at fylkeskommunene jobber under relativt like forhold når det kommer til lokalt gitt eksamen.
3. Kvalitetssikring av alle veier mot fagbrev og kompetansebevis innenfor restaurant og matfag.

4. Kartlegge utstørs- og råvaresituasjon for de ulike lærefagene. Merk: rapport på utstyrssituasjonen i VGS i de ulike utdanningsprogrammene kommer januar 2018.

Vedtak

Rådet vedtok revidert årsplan. AU gir en innstilling til videre fremdriftsplan for rådets arbeid under rådsmøte 6/2017.

44.5.2017 Ny tekst på nettsiden for faglige råd.

Teksten til rådet på Utdanningsdirektoratets hjemmesider og på de faglige råds hjemmesider skal oppdateres.

Referat

Det foreslås at det tilføyes i teksten at man også kan sende inn forslag til rådet via faglige råds hjemmesider (når den funksjonen kommer på plass). Prioriteringsområder oppdateres etter vedtaket under 43.5.2017.

Vedtak:

Godkjent med endringer.

45.5.2017 Fylkesbesøk FRRM 2018

Rådene kan søke om å gjennomføre et fylkesbesøk i året. Hensikten med fylkesbesøk er dialog mellom rådene og fylkeskommunene om utfordringer i utdanningsprogrammet. Rådet var på fylkesbesøk i Oslo og Akershus i 2012, Rogaland i 2013 og Sør Trøndelag i 2014. Det ble ikke gjennomført fylkestur i 2015 og den planlagte turen til Tromsø høsten 2016 ble avlyst.

Arbeidsutvalget foreslår å gjennomføre fylkesbesøk til Tromsø i september 2018 der hovedfokus ligger på bakerfaget. Arbeidsutvalget foreslår at fylkesbesøket kombineres med et ekstra rådsmøte.

Referat

Rådets besøk til Tromsø i 2016 ble avlyst av ulike årsaker. Rådet ønsket å gjennomføre fylkesbesøk høsten 2018, fortrinnsvis første uke i september. Tromsø er det foretrukne reisemålet for rådet. Rådet ønsket en bred tilnærming til et fylkesbesøk i Tromsø der målet er å hente mest mulig impulser. Hovedpunktene i argumentasjonen følger under:

1. Fylket sliter med rekruttering til bakerfaget og faget er lite populært.
2. Sjømatnæringen og aquakultur. Det ønskes en samtale med lokalt næringsliv.
3. Rådet ønsker å drøfte med fylkeskommunen rekruttering til utdanningsprogrammet og øvrige punkter i årsplanen.
4. Gjennomføre et femte rådsmøte under besøket.

Vedtak

Det skrives søknad om fylkesbesøk til Udir.

46.5.2017 Statistikk om utdanningsprogrammet Restaurant- og matfag.

Rådet ønsker å styrke sin statistikkunnskap om utdanningsprogrammet. I arbeidet med utviklingsredegjørelsen 2015-16 del 1 og 2 benyttet rådet seg mye av statistikk om rekruttering og gjennomføring innen restaurant- og matfag i sin argumentasjon ovenfor Utdanningsdirektoratet. Bruk av statistikk styrker rådet sin argumentasjon i arbeidet med f. eks

fremtidige endringer i tilbudsstrukturen, og arbeidsutvalget tror at rådet med fordel i den neste perioden kan styrke kunnskapen sin på dette området.

Mye statistikk om utdanningsprogrammene finnes åpent tilgjengelig på Utdanningsdirektoratets side <https://skoleporten.udir.no>. En utfordring er at ikke all denne statistikken er like tilgjengelig og arbeidsutvalget foreslår derfor at rådet utnevner et rådsmedlem til statistikkressurs med ansvar for å holde seg oppdatert på tilgjengelig statistikk om utdanningsprogrammet.

Utdanningsdirektoratet sin statistikkavdeling tilbyr opplæring til vedkommende over en dag.

Referat

Rådet så ikke behovet for å oppnevne en egen statistikkressurs. Rådet ønsker at Udir i fremtiden ved behov presenterer statistikk om utdanningsprogrammet for rådet. Arbeidsutvalget sender en bestilling til statistikkavdelingen i Udir, der vi ønsker oppdaterte tall om utdanningsprogrammet. Statistikken presenteres - om mulig - på neste rådsmøte.

Vedtak

Rådet så ikke behovet for en fast statistikkressurs i rådet. AU lager en bestilling til statistikkavdelingen i Udir.

47.5.2017 Fagbrev på jobb

Kunnskapsdepartementet sendte den 4. april 2017 på høring et notat med forslag om innføring av Fagbrev på jobb. På grunnlag av høringsuttalelsene har departementet utarbeidet nytt forslag til lovtekst.

Sekretariatets vurdering er at forslaget innebærer en viktig prinsipiell endring i forhold til opplæring. Ordningen foreslås etablert uten at det stilles krav til fellesfag (kapittel 3.6 i høringsnotatet).

Departementet skriver at de ikke er kjent med at det skaper problemer i arbeidslivet eller for den enkelte fagarbeider at det ikke stilles de samme kravene til fellesfag for praksiskandidater som for lærlinger. Derfor mener departementet at det ikke er problematisk å utvide denne adgangen til å gå opp til fagprøven til også å gjelde den nye ordningen.

Sekretariatet anbefaler at de faglige rådene reflekterer over følgende problemstillinger:

- Fag- og svennebrev skal møte arbeidslivets behov for kompetanse. Hvordan vurderer rådet ordningen Fagbrev på jobb med fritak for opplæring i fellesfag i forhold til arbeidslivets behov for kompetanse i de ulike fag- og svennebrev?
- Ordningen med fagbrev på jobb vil kunne omfatte kandidater som er ansatte i en bedrift som ufaglært. Videre kan de etter ett års ansettelse tegne opplæringskontrakt med bedriften som arbeidsplasskandidat. Departementet legger til grunn at en praksis på ett år i full stilling er tilstrekkelig til å opparbeide nok kompetanse til at ordningen kan benyttes. Når det tegnes kontrakt skal det gjøres fradrag for det året med praksis som kreves forut for kontraktsinngåelsen og for eventuell realkompetanse. Kandidatene skal opp til en prøve (samme prøve som praksiskandidater) og bestå denne før de kan fremstille seg til fag- og svenneprøve. Kan ordningen med fagbrev på jobb være en konkurrent til dagens lærlingordning?
- Hva vil skje dersom flere oppnår fag- og svennebrev uten å ha bestått i fellesfag? Vil disse ha nødvendige kvalifikasjoner til å gå videre på Y- veien, fagskolen og påbygg til studiekompetanse (Vg4)?

Høringsfrist er 17. november 2017.

Høringsdokumentene finner dere her:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/ny-horing-fagbrev-pa-jobb/id2573670/>

Saksdokumenter (Vedlagt):

- FRRM sin høringsuttalelse til Fagbrev på jobb.

Referat

Rådet diskuterte Kunnskapsdepartementets forslag til ny ordning med fagbrev på jobb. Departementet argumenterer for at ordningen skal være generell og kunne benyttes i alle fag. Departementet forutsetter at den bare vil bli tatt i bruk i den grad det er behov for den og der hvor bedrifter og kandidater som er enige i bruken av den. FRRM var opprinnelig forsiktig positiv til en innføring av Fagbrev på jobb. Rådet forutsatte imidlertid at oppgaven med å vurdere hvilke fag det er aktuelt å inkludere i ordningen gjøres av de faglige rådene. Rådet mente at hvis de skulle kunne støtte en innføring av Fagbrev på jobb, må det være de faglige råd innenfor hvert utdanningsprogram, som godkjenner hvilke lærefag det skal gjelde.

Vedtak

Forslag til svar delegeres til arbeidsutvalget.

48.5.2017 Orienteringssaker

- FLYT-skjema. Vedlagt med innkalling.

Rådet oppdaterer Flytskjemaet og kom med forslag til oppsett.

- NOKUT - konferanse om godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Astri, Lisbeth og Bjørn fra FRRM deltok på konferansen. Det var representanter fra alle de faglige rådene representert. Det ble orientert om bakgrunnen for etableringen av godkjenningsordningen og rollen til partene i arbeidslivet. Det ble blant annet diskutert hva som er de vesentlige områdene innen restaurant- og matfag. Vesentlige elementer i faget er ikke spikret i faget og det utøves mye skjønn. Det har vært et par tilfeller med uenighet mellom sakkyndige og NOKUT ønsket råd om retningslinjer for å behandle slike tilfeller. Det er besluttet at denne konferansen skal arrangeres årlig.

49.5.2017 Eventuelt

Fagfornyelsen.

Det ble diskutert under møtet om rådet skal levere innspill til andre skisse til kjerneelementene i femten skolefag. Skissene bygger videre på de første skissene som fikk over ett tusen innspill da de lå ute på Utdanningsdirektoratet nettsider tre uker i september. Skissene ligger ute til 10.11.17.

Rådet diskuterte om de skulle gi høringsutspill til direktoratet, men valgte å oppfordre rådets medlemmer til å levere høringsutspill på egenhånd. Høringen som er publisert på Udir.no er primært rettet mot enkeltpersoner som i egenskap av sin fagkompetanse kan gi innspill til skissene.

Vedtak

Rådets medlemmer leverer innspill som privatperson ved eventuelle innspill.

Kokkfaget - behov for 2 klagenemndsmedlemmer

I arbeidet med klagebehandling av ikke beståtte fagprøver trenger Utdanningsdirektoratet forslag til to medlemmer. En som kan representere arbeidsgiverne og en som kan representere arbeidstakerne. Fagansvarlig henvendte seg til rådet med ønske om forslag.

Vedtak

Medlemmer i rådet sender forslag til fagansvarlig.

Flytting av rådsmøtet og julemiddag.

Da flere medlemmer ikke har mulighet til å møte på rådsmøtet 6. desember, ble det foreslått å flytte rådsmøtet til en annen dato. Etter diskusjon med håndsopprekning landet man på datoen torsdag 7. desember med påfølgende julelunsj/middag.

Vedtak

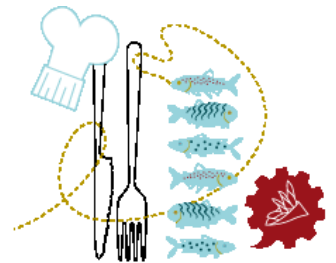
Rådet vedtok å flytte rådsmøtet til torsdag 7. desember.

Vår saksbehandler: Benedicte Helgesen Bergseng

Vår dato:
29.06.2017
Vår
referanse:
2017/97

Deres dato:

Deres
referanse:

Restaurant- og matfag

Utdanningsdirektoratet

Vurdering på Vg2 i felles programfag

Faglig råd for restaurant- og matfag har vurdert bestemmelsene og praksis knyttet til lokalt gitt tverrfaglig eksamen i felles programfag på Vg2. Det faglige rådet mener at eleven i denne eksamen bør få ta utgangspunkt i det lærefaget som de har hatt mest opplæring i, for eksempel gjennom praksisperioder i Yrkesfaglig fordypning. Rådet mener at elevene får en kompetanse gjennom praksisperioden i Yrkesfaglig fordypning som de bør få vise fram under tverrfaglig eksamen på Vg2.

Rådet ble gjennom et av våre fylkesbesøk gjort oppmerksom på at enkelte fylkeskommuner praktiserer trekk av lærefag i den lokalt gitte tverrfaglige eksamen på Vg2. Dette vil si at elever trekker hvilket lærefag de skal ta utgangspunkt i under eksamen, for eksempel kan en elev med praksis i servitørfag måtte ta utgangspunkt i kokkfaget under eksamen. Rådet mener at dette er en problematisk praktisering for elevene fordi de ikke får vist fram sin kompetanse. Utfordringen blir særlig tydelig i Vg2 programfag som leder til flere lærefag.

For å få mer kunnskap om praktisering hos fylkeskommune i utdanningsprogrammet for restaurant- og matfag, har vi gjennomført en kartlegging av praksis i fylkeskommunene. Konklusjonen fra vår kartlegging viser at elevene i denne eksamen i stor grad blir prøvd med utgangspunkt i hva de har hatt mest opplæring i. Likevel viser tilbakemeldinger fra enkelte skoler at dette ikke er praksis overalt. På enkelte skoler er det lagt opp til en eksamensform der elevene ikke får ta utgangspunkt i det faget de har hatt mest opplæring i. Rådet har særlig fått tilbakemeldinger om praksis i Vg2 kokk- og servitørfag. Her er eksamen laget med utgangspunkt i kokkfaget, selv om eleven har hatt opplæring i servitørfaget.

Vi mener bestemmelsene rundt praktiseringen av eksamen lokalt blir lokalt på måter som er lite hensiktsmessige for elevene. Vi erfarer at mange skoler og fylkeskommuner oppfatter føringene om vurdering i Yrkesfaglig fordypning og eksamen i Vg2 felles programfag som uklare.

Rådet foreslår at elevenes valg av programområde i faget yrkesfaglig fordypning skal vektlegges ved lokalt gitt tverrfaglig eksamen i Vg2 felles programfag. Rådet mener dette kan presiseres i del som omhandler vurdering i Vg2 læreplanene og Yrkesfaglig fordypning for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene (YFF).

Rådet ber Utdanningsdirektoratet vurdere forslaget. I vedlegg 1 og 2 har vi laget eksempel om hvordan vårt forslag kan innarbeides i læreplanene. Forslag til ny tekst er markert i grønt i dokumentene.

Vennlig hilsen

Bjørn Johansen
rådsleder

Espen Lynghaug
Nestleder

Dokumentet er elektronisk godkjent av rådets leder og nestleder

Vedlegg 1: Forslag til ny formulering i læreplan for fag Vg2 kokk- og servitørfag

Vedlegg 2: Forslag til ny formulering i Yrkesfaglig fordypning for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene

Vedlegg 1

Yrkesfaglig fordypning for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene (YFF)

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 21. april 2016 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringen (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 1. august 2016 og er en del av Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Fra 1. august 2016 oppheves forskriften som regulerer prosjekt til fordypning for videregående trinn 1 og 2 yrkesfaglige utdanningsprogram, fastsatt 1. august 2007.

1. Formålet med yrkesfaglig fordypning

Yrkesfaglig fordypning skal gjøre det mulig å veksle mellom læringsarenaer og gi elevene mulighet til å oppleve realistiske arbeidssituasjoner i læringsarbeidet.

Yrkesfaglig fordypning skal gi elevene et godt grunnlag for å velge lærefag og en mulighet for å knytte kontakt med potensielle lærebedrifter. Yrkesfaglig fordypnings skal gi elevene en opplæring som er relevant for deres fremtidige yrkesutøvelse.

Yrkesfaglig fordypning skal bidra til å introdusere elevene for arbeidslivet, og gi regionalt og lokalt arbeidsliv mulighet til å definere innholdet i opplæringen i tråd med lokale kompetansebehov basert på læreplaner for aktuelle fag.

Yrkesfaglig fordypning skal gi elevene mulighet til å prøve ut ett eller flere aktuelle lærefag. De skal få erfaring med innhold, oppgaver og arbeidsmåter som karakteriserer yrkene utdanningsprogrammet kvalifiserer dem for, og få mulighet til å fordype seg i kompetansemål fra læreplanene på Vg3-nivå.

Yrkesfaglig fordypning skal gi elevene mulighet til å ta fellesfag i fremmedspråk eller programfag fra studieforberevende utdanningsprogrammer og fellesfag fra Vg3 påbygging til generell studiekompetanse.

2. Omfang

2.1 Omfang på Vg1

Timerammen for yrkesfaglig fordypning er 168 årstimer. Timetallet er oppgitt i 60-minutters enheter. Elever med opplæring i samisk som første- eller andrespråk og elever med opplæring i finsk som andrespråk skal ha en timeramme på 140 timer. Elever med opplæring i norsk for hørselshemmede og norsk tegnspråk skal ha en timeramme på 112 timer.

2.2 Omfang på Vg2

Timerammen for yrkesfaglig fordypning er 253 årstimer. Timetallet er oppgitt i 60-minutters enheter. Elever med opplæring i samisk som første- eller andrespråk og elever med opplæring i finsk som andrespråk skal ha en timeramme på 225 timer. Elever med opplæring i norsk for hørselshemmede og norsk tegnspråk skal ha en timeramme på 197 timer.

3. Valg av innhold i yrkesfaglig fordypning

Opplæring i kompetansemål fra Vg3-læreplanene i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene.

Yrkesfaglig fordypning skal normalt brukes til opplæring i kompetansemål hentet fra læreplaner for opplæring i bedrift og Vg3 i skole. Det skal utarbeides lokale læreplaner basert på de nasjonale kompetansemålene. Det skal framgå av den lokale læreplanen hvilke nasjonale kompetansemål som ligger til grunn for opplæringen. Skoleeier har ansvaret for at det blir utarbeidet lokale læreplaner i yrkesfaglige fordypning, og at opplæringen blir gjennomført i samsvar med disse læreplanene. Fylkeskommunen har ansvar for at elevene blir vurdert i forhold til kompetansemålene i de lokale læreplanene. Fylkeskommunen må legge til rette for at elevene får et reelt valg mellom flere lokale læreplaner i yrkesfaglige fordypning.

3.1 Fellesbestemmelser for yrkesfaglig fordypning på Vg1 og vg2

På Vg1 og Vg2 skal yrkesfaglig fordypning brukes til:

3.1.1 Opplæring i kompetansemål fra læreplanene for opplæring i bedrift og Vg3 i skole fra eget utdanningsprogram

eller

3.1.2. Opplæring i kompetansemål fra læreplaner for opplæring i bedrift og Vg3 i skole fra andre utdanningsprogram

Dersom yrkesfaglig fordypning brukes til opplæring i bedrift, skal skolen ta initiativ til å samarbeide med opplæringsansvarlig i bedriften om å utarbeide lokale læreplaner.

Unntak på Vg2:

Dette gjelder ikke for elever som følger utdanningsprogrammene for bygg- og anleggsteknikk og design og håndverk. For disse utdanningsprogrammene skal yrkesfaglig fordypning på Vg2 bare brukes til opplæring i kompetansemål fra læreplanene fra eget utdanningsprogram.

eller

3.1.3. Opplæring i fellesfag fra Vg3 påbygging til generell studiekompetanse, fellesfag i fremmedspråk eller programfag fra de studieforbereende utdanningsprogrammene

Når timene til yrkesfaglig fordypning brukes til fellesfag fra Vg3 påbygging til generell studiekompetanse, fellesfag i fremmedspråk eller programfag fra de studieforbereende utdanningsprogrammene, gjelder kompetansemål og timetall for disse fagene slik de er fastsatt i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Når timetallet i programfaget er lavere enn timene som er satt av til yrkesfaglig fordypning, må resten av timene brukes til yrkesfaglig fordypning etter punkt 3.1.

4. Vurdering

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

Det er skolen som har ansvaret for både undervisvurdering og for å sette standpunktkarakter som er sluttvurdering for yrkesfaglig fordypning.

Dersom yrkesfaglig fordypning brukes til opplæring i bedrift, skal fylkeskommunen legge til rette for at skolen samarbeider med opplæringsansvarlig i bedrift om vurdering.

4.1 Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktkarakter

Årstrinn	Ordning
Vg1 og Vg2	<p>Elevene skal ha en standpunktkarakter for den delen av yrkesfaglig fordypning som følger lokal læreplan.</p> <p>Eleven skal følge vurderingsordningen for nasjonale læreplaner når de er valgt som hele eller deler av yrkesfaglig fordypning.</p>

Eksamen for elever

Årstrinn	Ordning
Vg1 og Vg2	<p>For den delen av yrkesfaglig fordypning som følger lokal læreplan, skal eleven ikke ha eksamen.</p> <p>Eleven skal følge vurderingsordningen for nasjonale læreplaner når de er valgt som hele eller deler av yrkesfaglig fordypning.</p>

Eksamen for elever VG 2 NY

Årstrinn	Ordning Forslag
Vg1 og Vg2	<p>For den delen av yrkesfaglig fordypning som følger lokal læreplan, skal eleven ikke ha eksamen.</p> <p>Eleven skal følge vurderingsordningen for nasjonale læreplaner når de er valgt som hele eller deler av yrkesfaglig fordypning.</p> <p>NY: Valg av programområde i faget Yrkesfaglig fordypning skal vektlegges ved eksamen</p>

Programområde for kokk- og servitørfag - Læreplan i felles programfag Vg2

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 06. desember 2006 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2007

Formål

Programområdet for kokk- og servitørfag skal bidra til utvikling av kompetanse innen tilberedning, anretning og servering av måltider til gjester på ulike spisesteder og til brukere i ulike institusjoner. Måltidene har stor betydning som sosial faktor, og en stadig større del av måltidene tilberedes og serveres utenfor hjemmene. Økt kunnskap om kostens betydning for helse og velvære har ført til større etterspørsel etter ernæringsmessig riktig mat og etter spesialkost. Programfagene skal fremme kunnskap om kosthold og helse i samfunnet. Programfagene skal også bidra til å utvikle medarbeidere med evne til å produsere og til å skape en helhetlig opplevelse som imøtekommer brukernes og gjestenes ønsker og behov. Videre skal programfagene gi opplæring i norske og samiske mattradisjoner, mat fra ulike kulturer og nasjonale og internasjonale mattrender.

Opplæringen skal bidra til å utvikle elevens ferdigheter innen tilberedning, anretning og servering av mat og drikke. Opplæringen skal også fremme forståelse av måltidenes betydning og sammenhengen mellom kosthold, levevaner og helse. Opplæringen skal bidra til å utvikle elevens kompetanse innen salg, service og økonomi. Videre skal opplæringen medvirke til å styrke elevens evne til samarbeid og omstilling, og fremme etisk bevissthet og kreativitet. Opplæringen skal legge grunnlaget for innsikt i og forståelse av relevant regelverk som gjelder produksjon og omsetning av mat og drikke, og av de krav som stilles til bransje, bedrift og yrkesutøvere.

Opplæringen skal legge vekt på praktisk arbeid og samarbeid med det lokale næringslivet. Gjennom økt faglig kompetanse skal den enkelte få bedre grunnlag for å velge videre utdanning og framtidig yrke innenfor kokk- og servitørfag.

Struktur

Programområdet for kokk- og servitørfag består av tre programfag. Programfagene utfyller hverandre og må sees i sammenheng.

Oversikt over programfagene:

Årstrinn	Programfag		
Vg2	Råvarer og produksjon	Kosthold, ernæring og helse	Servering, bransje og miljø

Beskrivelse av programfagene

Råvarer og produksjon

Programfaget dreier seg om behandling av ulike råvarer og produkter, tilberedningsmetoder, trygg mat, sensorikk, kvalitetskontroll og presentasjon av retter og menyer. Programfaget omfatter også gjeldende regelverk for tilberedning og oppbevaring av mat og drikke, etisk forsvarlig produksjon, god ressursutnyttelse og økonomisk forståelse.

Kosthold, ernæring og helse

Programfaget handler om sammenhengene mellom kosthold, ernæring, levevaner og folkehelse. Mat og drikke som kulturbærer står sentralt. Programfaget omfatter også mat til ulike grupper og kost- og menyplanlegging i tråd med gjeldende regelverk og andre styringsdokumenter.

Servering, bransje og miljø

Programfaget handler om servering, salg, service, kommunikasjon og etikk. Det handler også om økonomisk forståelse og det ansvaret som ligger i å selge og servere mat og drikke. Arbeidsmiljø og bedriftenes ansvar for det ytre miljøet inngår.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter.

Vg2

Råvarer og produksjon 197 årstimer

Kosthold, ernæring og helse 140 årstimer

Servering, bransje og miljø 140 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de medvirker til å utvikle fagkompetansen og er en del av den. I kokk- og servitørfag forstår en grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i kokk- og servitørfag innebærer å arbeide med rapporter, loggføring og presentasjoner, utarbeide tilbud, menyer og drikkevarekart, gi og motta informasjon og å kunne kommunisere og samhandle i det daglige arbeidet.

Å kunne lese i kokk- og servitørfag innebærer å gjøre bruk av faglitteratur, kvalitetsstyringssystemer og manualer for utstyr. Det betyr å kunne motta bestillinger, bruke oppskrifter, sammenligne og systematisere informasjonsmateriell.

Å kunne regne i kokk- og servitørfag innebærer å omarbeide oppskrifter, foreta mengdeberegning, prissetting, vurdere tilbud og økonomiske konsekvenser. Det innebærer også å kunne beregne og sammenligne energi- og næringsinnhold.

Å kunne bruke digitale verktøy i kokk- og servitørfag innebærer å hente og oppsummere relevant informasjon og dokumentere og presentere faglig arbeid. Det innebærer også å kunne sammenligne og vurdere energi- og næringsinnhold, kost- og menyplanlegging, varebestilling, betalingsrutiner, lagerstyring og bruk av produksjonsutstyr.

Kompetansemål

Råvarer og produksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere eget arbeid i samsvar med gjeldende regelverk og andre styringsdokumenter

- kvalitetsvurdere, oppbevare og behandle råvarer og bearbejdede produkter på faglig, etisk og ressursmessig forsvarlig måte
- planlegge, tilberede og anrette retter og måltider ut fra grunnleggende metoder, og ivareta estetiske og sensoriske egenskaper og hensynet til næringsverdi og økonomi
- bruke digitale verktøy til oppskrifts- og mengdeberegning i produksjon
- bruke egnede maskiner og egnet utstyr i produksjonsprosessen
- tilberede og presentere nye og tradisjonelle lokale, regionale, nasjonale og internasjonale retter og menyer på kreativ og estetisk måte
- praktisere god personlig hygiene, produksjonshygiene og godt renhold i samsvar med gjeldende regelverk
- gjøre rede for forebygging av matbårne sykdommer og drøfte konsekvenser av dårlig hygiene
- gjøre rede for relevant regelverk og kvalitetsstyringssystemer for kokk- og servitørfag, og følge dem i praksis

Kosthold, ernæring og helse

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte sammenhengene mellom, kosthold, ernæring, levevaner og helse og gjøre rede for tiltak som kan bedre folkehelsen
- gi råd om daglig kost og spesialkost
- lage daglig kost, spesialkost og kost for ulike grupper ut fra den enkeltes ønsker og behov og i tråd med relevant regelverk og andre styringsdokumenter
- komponere menyer og lage måltider ut fra hensyn til kultur og religion
- bruke digitale verktøy i næringsberegning, kost- og menyplanlegging

Servering, bransje og miljø

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- klargjøre lokaler og foreta oppdekking og servering
- forberede måltider som bidrar til helse, velvære og sosialt samkvem
- drøfte hva god service, bruker- og gjestebehandling er, og vise dette i praksis
- presentere, anbefale og servere mat, alkoholfrie og alkoholholdige drikkevarer
- bruke egnede maskiner og egnet utstyr i serveringsarbeidet
- tilberede varme og kalde retter og drikker i serveringslokalet, anrette og servere dem
- beregne kostnader og salgspris knyttet til produksjon og salg av mat og drikke
- gjennomføre enkle salgsfremmende tiltak
- gjøre rede for krav til helse, miljø og sikkerhet innen kokk- og servitørfag, og følge dem i praksis

- følge ergonomiske prinsipper og bruke riktig verneutstyr
- drøfte etiske problemstillinger knyttet til kokk- og servitørfag og det ansvaret det innebærer å lage og tilby mat og drikke til andre
- drøfte hva profesjonell yrkesutøvelse innebærer i kokk- og servitørfag
- bruke relevante faguttrykk
- gjøre miljøbevisste valg i produksjon og avfallshåndtering
- praktisere førstehjelp som er relevant for kokk- og servitørfag

Vurdering

Vg2 Kokk- og servitørfag

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Råvarer og produksjon	Eleven skal ha en standpunktkarakter i hvert av programfagene.
Kosthold, ernæring og helse	
Servering, bransje og miljø	

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Råvarer og produksjon	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Kosthold, ernæring og helse	
Servering, bransje og miljø	

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Råvarer og produksjon	Privatisten skal opp til en tverrfaglig skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Kosthold, ernæring og helse	
Servering, bransje og miljø	

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.

Vurdering NY

Vg2 Kokk- og servitørfag

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Råvarer og produksjon	Eleven skal ha en standpunktkarakter i hvert av programfagene.
Kosthold, ernæring og helse	
Servering, bransje og miljø	

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Råvarer og produksjon	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår.
Kosthold, ernæring og helse	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Servering, bransje og miljø	Val av programområde i faget yrkesfaglig fordypning skal vektes ved eksamen

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Råvarer og produksjon	Privatisten skal opp til en tverrfaglig skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår.
Kosthold, ernæring og helse	
Servering, bransje og miljø	

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.

Saksbehandler: Inger Lise Stieng

Vår dato:
09.11.2017
Deres dato:Vår referanse:
2017/5324
Deres referanse:Faglig råd for restaurant- og matfag
Pb. 9359 Grønland

0135 OSLO

Svar på spørsmål fra FRRM om vurdering på Vg2 i felles programfag

Utdanningsdirektoratet viser til brev datert 29.06.2017 fra Faglig råd for restaurant og matfag (FRRM). Vi forstår det slik at dere ber oss om å vurdere om elevenes valg av innhold yrkesfaglig fordypning (YFF) på Vg1 og Vg2, skal vektlegges ved lokalt gitt tverrfaglig praktisk eksamen på Vg2. De utfordringene rådet peker på kan, slik direktoratet ser det, løses innenfor dagens rammer for tverrfaglig praktisk eksamen.

Yrkesfaglig fordypning for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene (YFF)

YFF er et fag som avsluttes med sluttvurdering i form av standpunkt karakter. I det nasjonale rammeverket for YFF som er fastsatt som forskrift, står det blant annet at på Vg1 og Vg2 skal yrkesfaglig fordypning brukes til opplæring i kompetansemål fra læreplanene for opplæring i bedrift og Vg3 i skole fra eget eller andre utdanningsprogram. Formålet med YFF er blant annet at elevene skal få en «smakebit» på lærefaget.

Lokalt gitt tverrfaglig praktisk eksamen etter Vg2 felles programfag

I lokalt gitt tverrfaglig praktisk eksamen på Vg2, inngår alle de felles programfagene. Eksamen skal utformes slik at den ikke bare prøver eleven innen noen få kompetansemål, men gir vedkommende mulighet til å vise sin kompetanse i så store deler av programfagene som mulig. Læreplanene i Læreplanverket for Kunnskapsløftet / Læreplanverket for Kunnskapsløftet - samisk, er bygget opp med kompetansemål som skal kunne nås uavhengig av innhold og arbeidsmåte. Eksamenen kan for eksempel ta utgangspunkt i noe eleven har arbeidet med gjennom året, ved at eleven bygger videre på disse arbeidene under eksamenen og på den måten viser kompetanse. En elev innen programområde for kokk- og servitørfag kan for eksempel bli utfordret på å modifisere eller videreutvikle noe hun eller han har arbeidet med gjennom året, og på denne måten vise kompetanse.

Utdanningsdirektoratet mener at de utfordringene rådet peker på kan løses innenfor dagens rammer for tverrfaglig praktisk eksamen.

Vennlig hilsen

Marthe Akselsen
avdelingsdirektørInger Lise Stieng
rådgiver

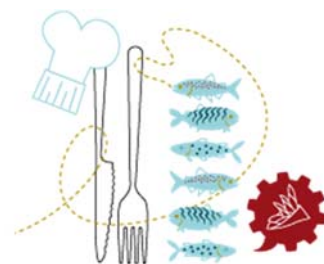
Dokumentet er elektronisk godkjent

Vår saksbehandler: Eirik Bertelsen

Vår dato:
17.11.2017
Vår
referanse:
2017/98

Deres dato:

Deres
referanse:

Restaurant- og matfag

Fagbrev på jobb Ny høring

Faglig råd for restaurant- og matfag viser til ny høring på fagbrev på jobb. Rådet behandlet saken på vårt rådsmøte 01.11.2017.

Rådet opprettholder sin skepsis til at det opprettes stadig flere nye veier til fagbrev. Skepsisen bygger på en bekymring for at kvaliteten på fagbrevet svekkes, samtidig som flere ulike opplæringsmodeller blir uoversiktlig for alle parter knyttet til fag- og yrkesopplæringen. I rådets høringssvar datert 19.05.2017 var rådet imidlertid forsiktige positive til en innføring av Fagbrev på jobb, men da med flere forbehold.

Rådet ser med bekymring at departementet ønsker å la denne ordningen gjelde alle fag. Rådet er av den oppfatning at det er respekten for de ulike lærefagenes egenart, som må være avgjørende, og ikke hensynet til et mest mulig enhetlig lovverk for fylkeskommunen. Rådet er åpen for å vurdere om enkeltfag fra utdanningsprogrammet skal kunne inngå i ordningen, men vi forutsetter fortsatt at oppgaven med å vurdere hvilke fag det er aktuelt å inkludere i ordningen gjøres av de faglige rådene. Departementet skriver at den bare vil bli tatt i bruk i den grad det er behov for den og der hvor det er bedrifter og kandidater som er enige i bruken av den. Rådet ønsker at det her slås fast at dette behovet skal forankres hos de faglige rådene.

Til spørsmålet om opplæring i fellesfag, mener rådet - i likhet med i rådets svar til første høring - at det ikke bør stilles krav om fullført og bestått i fellesfagene for å gå opp til fag- eller svenneprøve. Det forutsetter imidlertid at kandidatene har tilstrekkelig grunnleggende ferdigheter, slik at de kan bestå fag- eller svenneprøven. Kravet om tilstrekkelig norskkunnskaper må ivaretas gjennom den skriftlige, sentrale VG3-eksamen. En mulig konsekvens på sikt ved innføringen av Fagbrev på jobb, og andre modeller uten krav til fellesfag, må ikke være at fag- og svenneprøven sine krav senkes.

Når det gjelder praksistid er rådet enig i kravet til minimum et år praksis forut for kontraktinngåelsen, og at det samlede kravet til praksis og opplæring før fag- eller svenneprøven skal ta utgangspunkt i lærefagets lengde.

Rådet er enig i at fylkeskommunen som ansvarlig for kompetansevurdering på videregående nivå foreta realkompetansekartleggingen og utarbeide kandidatens opplæringsplan. Fordelingen av ansvaret mellom lærebedriften og fylkeskommunen må imidlertid konkretiseres.

Til slutt mener faglige råd for restaurant- og matfag at navnene «arbeidsplasskandidat» og «arbeidsplassordning» er forståelige, og gode navn på en ordning der opplæringsarenaen primært er i arbeidslivet.

Vennlig hilsen

Bjørn Johansen
Leder

Gunnar Bakke
Nestleder